

Šiame numeryje skaitykite:

3 psl.

Ekologiškas jogurtas su vanile „Dobilas“ parodoje įvertintas medaliu

Su moterimis rungėsi ir du vyrai

Lyderės — „Bajėnų“ melžėjos

4 psl.

Jiems spalis — neeilinių gimtadieniu mėnuo

5 psl.

2013 m. III ketvirčio geriausieji ūkininkai pagal skirtinges superkamo pieno kiekio grupes

Rūpestingas tėvas, darbštus ūkininkas ir nuotaikingas muzikantas

Graži iniciatyva mokyti plaukti antrokėlius — tėsiama

6 psl.

Karvių slaptojo mastito, sukelto S.aureus atsiradimo priežastys ir profilaktika

7 psl.

Prisiminkime lapkričio mėnesio šventes

Pieno kokybės priklausomybė nuo pašaro ir šerimo

8 psl.

„Žemaitijos pieno“ valdyba sveikina

Sveiki ir ekologiški pusryčiai komandiruotės ar verslo kelionės metu? Misija įmanoma!

Žemaitiškam sūriui DŽIUGAS® nusilenkė ir vokiečiai

„Žemaitijos pieno“ gamintamas kietasis sūris DŽIUGAS® šiais metais skina laurus įvairiose Europos šalyse: tarptautinėse parodoje jis sulaukė jau aštunojių apdovanojimų bei įvertinimų.

Pastarajį sykį DŽIUGO® gaminojams pagyrimu negailėjo Vokietijos ekspertai ir žiniasklaida. „Žemaitijos pienas“ savo sūrį pristatė spalio 5-9 dienomis Kelne vykusiame didžiausioje pasaulyje tarptautinėje žemės ūkio, maisto

produktų ir gėrimų parodoje „Anuga 2013“

Cia sulaukta išskirtinio įvertinimo. Autoritetinė „Taste-13“ komisija, pieno gaminijų kategorijoje vertinti gavusi daugiau nei 3 tūkstančius produktų pavyzdžių, paskelbė keturias nominacijas.

Viena iš jų buvo skirta būtent kietajam sūriui DŽIUGAS®. Šio sūrio rinkinys su medumi ir suvenyru buvo paskelbtas inovatyviausiu ir sulaukė „Top innovations of Anuga 2013“ apdovanojimo.

Kelne vykusi paroda šįmet sut-

rakė daugiau kaip 155 tūkst. lankytojų. Vien pieno produktų sektorius dalyvavo 360 bendrovii iš 34 pasaulio šalių. Savo produkciją čia demonstravo ir 37 Lietuvos žemės ūkio ir maisto pramonės įmonės, o iš viso gaminius pristatė apie 6,7 tūkstančio įmonių iš 98 šalių.

Kietasis sūris DŽIUGAS® buvo pristatytas kaip savarankiškas lietuviškas prekės ženklas. Stende vykusios degustacijos sutraukė daug lankytojų, kurie negailėjo pagyrų šiam sūriui.

Sūriu DŽIUGAS® domėjosi ir Vokietijos žiniasklaida. Reportažą apie žemaičių gaminį rodė regioninė Vokietijos televizija, o straipsnių išspausdinė specializuotas Vokietijos pienininkystės žurnalas. Didžiausia ir lankomiausia pasaulyje tarptautinė maisto produktų paroda buvo puiki galimybė gamintojams plėtoti ryšius su partneriais iš viso pasaūlio, užmegzti verslo kontaktus Vokietijoje ir pristatyti kokybiškus bei konkurenčius lietuviškus produktus.

www.dziugashouse.eu

Darbšti šeima vertina ekologinio ūkininkavimo naudą

Telšių rajono Kalnėnų kaime ūkininkauja darbšti Lukoševičių šeima. Šeimos ūkyje visi: tėvai — Valerija ir Steponas, duktė — Sonata Ulbienė bei sūnūs Gedas ir Tadas dirba sutartinai.

Vasarai baigiantis, prie nesenai pastatyto „Dobilo“ stendo stabtelėje ekologinį ūki puoselėjančios Sonatas Ulbienės broliai (iš kairės) Tadas ir Gedas, tėvai — Valerija ir Steponas Lukoševičiai ir i ūki atvykės „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo direktorius Mindaugas Čėauskas.

„Dobilui“ — pienas iš ekologinių pievų

Iš Sonatos Ulbienės ekologinių pievų „Žemaitijos pieno“ bendrovių parduodamas pienas naudojamas ekologiškiems „Dobilo“ produktų grupės — geriamajam pienui, varškei, varškės sūreliams, pagardintiems uogienėmis, įvairių skonių jogurtams, fermentiniams sūriui ir rūgpieniui gaminti. Įvertindama ekologinio ūkininkavimo svarbą gaminamiems ekologiškiems produktams, „Žemaitijos pieno“ bendrovė prie įvairiavimo į ūki pastatė išvaizdų „Dobilo“ produktų grupės stendą su užrašu, jog 100 proc. ekologiškas pienas atkeliauja iš ekologinių pievų į ūki, kurį puoselėja Sonata Ulbienė.

Pasak šeimos galvos — Stepono Lukoševičiaus, kadangi stendas iš tolo matomas pravažiuojant Šiaulių-Palangos plentu, tai atsiranda ir tokiai, kurie pasuka į keliuką, vedant link sodybos, ir domisi užrašu. „Galbūt stendas kažką paskatins ekologiškai ūkininkauti, gal kas labiau susidomės ekologiškais „Dobilo“ grupės produktais“, — svarstė Steponas.

Vienai ar kitaip šis stendas tarsi ipareigoja neužleisti išskrovotų pozicijų ir dirbti dar geriau.

„Žemaitijos pieno“ Žaliavos pir-

kimo direktoriaus Mindaugo Čėausko nuomone, informacinis „Dobilo“ stendas pasitarnauja viešindamas ekologinį ūkininkavimą, be to, yra moralinė paskata ūkininkams toliau sėkmingai darbuoti.

Š poeto Vytauto Mačernio krašto

Šeimos galva — Steponas Lukoševičius — plungiškis, kilęs iš garsiojo žemaičių poeto Vytauto Mačernio krašto — Šarnelės. O gime taip pat žemaičiams gerai žinomo Konstantino Bružo tėviškėje. Kadangi Stepono tėvelis — irgi Steponas — dirbo kolūkio fermoje, tai ir vaikinas pasuko prie žemės ūkio moksly. Būdamas iš gausios — 10 vaikų — šeimos, didelių norų ir negalėjo turėti. Džiaugdamasis, kad gavo kolūkio stipendiją, nuvyko į Rietavo žemės ūkio technikumą, ketindamas ten igyti techniko-mechaniko specialybę.

Besimokydamas sumojo, kaip reikėtų nuo tarnybos tarybinėje armijoje išsisukti. Baigę technikumo antrą kursą, su draugu Vaclovu Garbenčiumi nutarė vykti į Gargždus ir ten neakivaizdžiai baigtį vidurinę mokyklą. Taip vakinai vienu metu mokėsi dviejose mokymo įstaigose, kurdamis planus ateicių. Gavę vidurinio mokslo

atestatą, dokumentus nuvežė į Lietuvos žemės ūkio akademiją ir ten sėkmingai neakivaizdžiai įstojo. Taip apskrūs vaikinai, likus pusmečiui iki Rietavo žemės ūkio technikumo baigimo, buvo kartu ir aukštostosios mokyklos studentai. Sumanus planas pasiteisino — gudruoliai vyrukai išvengė tarnybos tarybinėje armijoje, nes tuo met aukštųjų mokykų studentų į privilomąjį karinę tarnybą neimavo. Žinoma, tokie triukai labai netiko Plungės kariniam komisariui, bet jis įstatymiskai išradinėjims žemaitukams nieko negalėjo padaryti, nes jau buvo šauktai po pietų.

Gyvenimo verpetuose

Steponą gyvenimas buvo įsukses į įvairiausius darbinius verpetus. Po moksly technikume dirbo dirbtuvų vedėju, vėliau likimas atbloškė į Telšių rajoną, kur darbavosi vyr. mechaniku kolūkyje Lauko Sodos krašte. Čia ir namelį susirentė, — juk reikėjo jaunai šeimai savo lizdą sukuti. Dar bedirbdamas Plungės rajone, Šarnelėje, nusižiūrėjo patrauklią pardavėją Valeriją, su kuria šiemet, sutinkant Naujuosis metus, švęs bendro gyvenimo 45-metį.

(Nukelta į 2 psl.)

Darbšti šeima vertina ekologinio ūkininkavimo naudą

(Atkelta iš 1 psl.)

Tačiau Lauko Sodoje ilgiau užsibūti neleido ūkių stambinimas. Po tokios reorganizacijos Steponui nebuvo pasiūlytos ankstesnės pareigos, tai jis nutarė apsistoti Žemaitijos sostinėje. Čia tuomečiai Duonos kombinate įsidarbinio vyr. inžinieriumi, kur išdirbo šešerių metus. Telšiuose irgi reikėjo kažkur gyventi, tai pardavė namą Lauko Sodoje nusipirko sklypą Kuršėnų gatvėje, kur ir susirentė nauja gyvenamajį pastatą.

Net trejetą metų Steponas vadovavo tuometei Tarpūkinei gyvulininkystės įmonei Eigirdžiuose, o vėliau pabandė ir savo verslo imtis – buvo įsteigęs statybos ir remonto darbų barą, kuris gaudavo nemažai užsakymų iš „Mažeikių naftos“. Tačiau vis kirbėjo noras atokiai įsikurti nuo Telšių. Taip 1994-aisiais iš Juozo Dačiaus nusipirko aplištą ūki Kalnėnų kaime, kur kibo su energija iš gražinti ir puoselėti.

Gražūs pokyčiai

Važiuojant Šiaulių-Palangos plentu, akys krypstā į išlakiai medžiai apaugusių sodybą. Ypač gražūs vaizdas rudenį, žveglant į besigančią gausią pieniavinių bandą, raudoniu plieskiančiu klevu fone.

Gražū čia ir kitais metų laikais. Kai lankémės rugpjūčio pradžioje, sodyboje kleketavo gandrai. Net dviene vietose jie įkurdinti: eglėje ir sumaniai sukonstruota me „paukščių medyje“, ant kurio „šakų“ – net 37 inkilai, o pačioje viršūnėje – gandalizdis. Nors ir sausoka vasara, gandrai išaugino 4 gandriukus.

„Sis „paukščių medis“ – žmo-

nos sumanymas“, – šypsodamas sako Steponas. Jis juokauja, kad gausiam varnėnų būriui vadovauja „komendantas“ gandras, ir visi paukščiai kuo puikiausiai tarpusavyje sutaria.

Sodyboje tyvuliuoja net trys iškasti tvenkiniai. Čia savo hobį patenkina žentas, meškeriodamas žuvį. Kieme draugiška kuoduotųjų ančių šeimyna sukinėjasi, malonai patraukdama svečių aki. Gamybiniai pastatai nerėžia akių ir puikiai įsi komponavę netoli gyvenamosios sodybos. Aplinka – irgi skoningai puoselėjama. Čia šalia mišiniško žydinčio gėlių krepšio ne vienas stabteli ir gėrisi šeimininkų, ypač su tuočtinės Valerijos, kūrybine fantazija.

Dauguma atžalų linkę prie žemės ūkio

Valerija ir Steponas užaugino net penketą vaikų. Pirmasis sūnus – irgi Steponas, senelio ir tévo garbingo vardo tēsėjas. Toliau sekė dvejais metais jaunesnis Erlandas. Vienintelé dukté Sonata, pasukusi ekologinio ūkininkavimo kryptimi, tarsi paskui save patraukė jaunelius brolius Gedą ir Tadas. Pirmasis plėtoja gyvulininkystę, o antrasis – augalininkystę. Lukoševičiai džiaugiasi, kad gali pasinaudoti europinėmis paramomis. Dalyvavo Pieno ir Nitratų direktyvose. Dalyvaudami Žemės ūkio modernizavimo programoje, įsigijo naudingų žemės ūkio padargų.

Visi pasiskirstę darbais, plusa kaip darni komanda, o mama Valerija tarko visus finansinius reikalus. Steponas prisimena, kad jų ūkis ne kartą yra pelnės prizinių vietų respublikiniame „Metų ūkio“ konkurse, o 2012 metais surengtoje

„Metų ūkis 2013“ rajoninė vertinimo komisija, apžiūrėjusi Tado Lukoševičiaus augalininkystės ūki, panoro įsiminti su kitais darbščiais Lukoševičių šeimos nariais prie įspūdingo žydinčio krepšio, puošiančio sodybą.

lojaliausią ir geriausią pieno ūkių, savo produkciją parduodančių „Žemaitijos pieno“ bendrovei, šventėje dukters Sonatas Ulbiénės ūkis pripažintas geriausiu ekologinių pienų tiekiančiu ūkiu.

Ir šiuo metu parduodamo pieno kokybę nepriekaištinga, todėl ūkininkams bendrovė moka papildomai po 2 centus už kiekvieną parduodamo aukštostos kokybės pieno kilogramą.

Jaunėlis Tadas, irgi rikiuodamas į savo artimuosius, šiemet su augalininkystės ūkiu dalyvavo konkurse „Metų ūkis 2013“. Daug paplušėti jam reikia nuo ankstyvo pavasario iki vėlyvo rudens. Séja, pašarų ruošimas, javapjutė ir kiti žemės ūkio darbai gula ant jo pečių. Vaikinas džiaugiasi, kai

viską pavyksta kuo sparčiau padirbtį. Javapjutėje buvo nepamainomas naujas kombainas CLAAS-TUCANO, o šiuo metu reikėtu naujų plūgų, nes senieji baigia atitarnauti.

Tadas yra savo jėgas išbandęs ir rajono artojų varžybose, kur laimėjo prizinių vietų.

Ekologinės pienininkystės ūkio sékmę ypač lemia pašarai. Jų ūkininkai paruošia iš savo pievų. Bandai – reguliarai kontroliuojama, todėl nekyla problemų dėl kokybinių pieno rodiklių.

Ateitis – pačių rankose

Sodybos šeimininkas ir daugelio idėjų variklis Steponas įsitikinės, kad ateityje gali susikurti tik pats, sumanai ūkininkaudamas ir gaspadoriškai planuodamas visus

darbus. Jis mano, kad ekologinis ūkininkavimas, nors ir pareikalauja didesnio indėlio darbuojantis, tačiau atneša ir didesnę naudą. Stepono nuomone, jo dukra Sonata, sūnūs Gedas ir Tadas – taip pat – už ekologinį ūkininkavimą.

Šiltuojuoju gyvenime mačiusi Steponą žavi šaunus jaunimus. „Smagu žiūrėti, kaip tarpusavyje tarsi lenktyniauja besidarbuodami su mūsų Tadu jaunieji ūkininkai Artūras Savickis, Rimas Darginas, Matas Purauskas“, – sako Steponas.

Jo nuomone, tai teikia vilčių, kad kaimas „neišsivaikščios“ už jūrų marių, o tévų ir protévių ainių dar ne kartą įrodys, ko vertas žemaitiškas užsispyrimas ir darbštumas.

Algirdas Dačkevičius

Kiemą puošia „paukščių medis“ su gandalizdžiu.

Prie sodybos aplinkos dera ir rüpestingai prižiūrimi gamybiniai pastatai, nauja stacionari grūdų džiovykla bei grūdų laikymo bokštas.

Jaunėlis sūnus Tadas prie naujo kombaino, kuris įsigytas pagal Žemės ūkio valdų modernizavimo programą.

Lukoševičių karvių banda ganosi ekologinėse ganyklose.

Ekologiškas jogurtas su vanile „Dobilas“ parodoje įvertintas medaliu

Kaune, „Žalgirio“ arenoje, įvykusioje lietuviškos produkcijos parodoje „Rinkis prekė lietuvišką“ pirmą kartą už novatorišką, išskirtinę, iš vietinių žaliavų pagamintą produkciją imonėms išdalinti medaliai.

Maisto pramonės kategorijoje parodos medalis įteiktas „Žemaitijos pieno“ bendrovei už ekologišką jogurtą su vanile „Dobilas“.

Žinant, kad šioje kategorijoje buvo tik keturi komplektai medalių, tai didžiulis novatoriško ir išskirtinio produkto įvertinimas.

Parodoje dalyvavo rekordinis įmonių skaičius – 116 gamintojų, pernai savo produkciją ir paslaugas įteko 80 įmonių. Paroda aplankė apie 30 tūkst. lankytojų.

Parodoje tarp daugelio žinomų šalių įmonių akį traukė „Žemai-

tijos pieno“ bei „Klaipėdos pieno“ stendai, kuriuos gausiai lankė parodos dalyviai, girdami gaminių kokybę ir originalias pakuočes.

„Džiaugiamės, kad ekologiška „Dobilas“ naujiena – jogurtas su vanile pripažintas ir įvertintas specialistų ir jam suteiktas „Rinkis prekė lietuvišką“ apdovanojimas. Džiugu, kad vartotojai atranda ir įvertina šią unikalai skanią ekolo-

gišką naujieną rinkoje. Parodoje dalyvavo 30 produktų, iš kurių apdovanoti tik keturi – ir vienas iš jų „Dobilas“ – sakė prekinio ženklo „Dobilas“ rinkodaros vadovas Mindaugas Baltrušaitis.

Po šio apdovanojimo įmonėje pagerbtai labiausiai prie ekologiško joguro su vanile „Dobilas“ gamybos ir produkto populiarinimo prisidėjė darbuotojai (nuotraukose).

Visiems sékmės linkėjo toliau kūrybiškai bei inovatyviai darbuotis ir padėkės raštais apdovanotojui Personalo ir teisės direktorius pavaduotoja Diana Abelkienė.

Atskirai pasveikinti brigadininkas Valdas Jankauskas, negalėjęs dalyvauti darbuotojų pagerbimo šventėje, ir „Žemaitijos pieno“ renginių organizatorė Eigilė Žarpnickaitė.

Meistras Vaidotas Ruškys, I.e.p. gamybos direktorius Remigijus Bieliauskas, Personalo ir teisės direktoriaus pavaduotoja Diana Abelkienė, operatorius Virginijus Petkus, produkto vystymo technologė Asta Urnienė, operatorius Alvydas Žadeikis, gamybos vadovė Alma Bartkienė.

Prekinio ženklo „Dobilas“ rinkodaros vadovas Mindaugas Baltrušaitis, Personalo ir teisės direktoriaus pavaduotoja Diana Abelkienė, šviežių pieno produktų rinkodaros vadovė Daiva Mažonienė, gamybos vadovė Alma Bartkienė, I.e.p. gamybos direktorius Remigijus Bieliauskas.

Melžėjų varžytuvėse

Su moterimis rungėsi ir du vyrai

Grinkiškyje (Radviliškio r.) Sauliaus Gaidžiūno ūkyje surengtame melžėjų konkurse po ilgesnės pertraukos varžėsi ir du vyrai, tačiau jiems nebuvo lemta įsižveržti į prizininkų gretas.

Laima ir vėl – tarp pirmūnių
I S.Gaidžiūno pieno ūkyje vykusių melžėjų varžytuvės suvažiavo devyni dalyviai, kurie varžėsi šešiose – teorinių žinių, melžėjų sanitarinio pasiruošimo, melžtuvo sanitarinio apdorojimo, melžimo, pieno švarumo bei somatininių ląstelių nustatymo – rungtyste. Šiųmetį konkursą pajuvairino du melžėjai vyrai – savo ūkiams astrovaujantys dvyniai Jonas ir Petras Baltrušaičiai iš Šiaulėnų seniūnijos. Jų ūkių piešinį tiekia „Žemaitijos pieno“ bendrovei. Iškart du vyrai rajoninėse melžėjų varžytuvėse dar nė-

ra dalyvavę.

Su „Žemaitijos pieno“ benddarbiumi ūkininkė Laima Navickienė iš Radviliškio rajono Pakalniškių seniūnijos Velakiemių kaimo užėmė trečiąją vietą. Laima „Žemaitijos pienui“ pieną tiekia daugiau nei dešimtmetį.

„Džiaugiamės jos pasiekimais melžėjų varžytuvėse: pernai moteris laimėjo antrąją vietą, o šiemet – trečiąją. Jos pieninkystės ūkis pagal pieno kokybę visada tarp geriausiuju ir šeimininkiskai sutvarkytas, jauki sodyba.

Puiki ir Navickų šeima: ne tik su tuočtinis, bet ir sūnus Matas myli karvutes. Šiomet sūnus atvykęs palaikė mamą varžytuvėse. Šeimoje taip pat auga dvi dukros: Barbora ir Morta. Tad belieka Laimai ir visai jos šeimai palinkėti kuo geriausios sėkmės darbuose, – sako „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkė Al-

dona Krikščiūnienė, dažnai besi-lankanti Laimos ūkyje.

Prizininkės apdovanotos Tado Krapiko ūkio išteigtais piniginiais prizais, dovanomis, medaliais. Dovanų iš A.Krikščiūnienės gavo ne tik L.Navickienė, bet ir broliai J. ir P.Baltrušaičiai.

Debiutas vyru neišgąsdino

Šių metų melžėjų varžytuvėse iš devynių dalyvių keturi dalyvavo pirmą kartą. Pagyrimų už drąsą sulaukė broliai dvyniai Jonas ir Petras Baltrušaičiai iš Šiaulėnų seniūnijos.

Sunkiausia varžytuvė buvo Jonui, nes savo ūkyje jis karvių ne-melžia, tą daro žmona. Gal dėl to vyras varžytuvėse tapo autsaideriu. Jo broliui Petriui melžimas nėra naujiena – karves jis melžia savo ūkyje. Nei vieno, nei kito brolio varžytuvės neišgąsdino. Atvirkščiai, vyrai sako, jog, daugiau

Doc. dr. Saulius Tušas, „Žemaitijos pienui“ produkciją tiekiantys ūkininkai Jonas Baltrušaitis, Petras Baltrušaitis, Laimutė Navickienė ir Radviliškio rajono savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyriaus vedėjas Alfredas Juozapavičius.

pasitreniravę, galėtų jose dalyvauti ir kitąmet. Jie netgi siūlė sudaryti vyru ir moterų komandas.

Varžytuvė dalyvių patirtį ir žiniaskaitą išvertino ir komisijos pirmininkas, Veterinarijos akademijos Josifo Taco Melžimo moky-

mo centro vadovas docentas Saulius Tušas. Anot jo, gerai, kad atsiranda vis naujų dalyvių, kad jie tobuleja, gilina savo žiniaskaitą.

Geriausia šalių melžėja ar melžėjas bus išaiškinti ir pagerbtai lapkričio mėnesį.

Lyderės – „Bajėnų“ melžėjos

Jau 6 metai, kai Pagėgių savivaldybės žemės ūkio skyrius kartu su Pieno melžimo centru organizuoja melžėjų varžytuvės.

Patirtis duoda gražių rezultatų – praėjusiais metais respublikiniame melžėjų konkurse Šilutės krašto „Bajėnų“ žemės ūkio bendrovės, kuri tiekia pieną „Žemaitijos pienui“, melžėja Lina Vaičikauskienė užėmė pirmą vietą.

Šiomet varžytuvėse dalyvavo 9 melžėjos, iš jų vienos vyras, kurio pameižtas pienas buvo švariausias. Po teorinių žinių testų vyko praktiniai darbai. Dalyvės melžėjo po 2 karvutes. Buvo vertinamas pieno švarumas, somatininių ląstelių ir bakterijų kiekis.

Komisijos pirmininkas docentas

Saulius Tušas, paskelbdamas rezultatus, paminėjo buvusius trūkumus, pasidžiaugė išaugusiu dalyvių profesionalumu ir kruopštumu.

Pirmą vietą užėmė Lina Snegirionienė iš „Bajėnų“ žemės ūkio bendrovės, o trečiąją – Lina Vaičikauskienė – irgi iš „Bajėnų“. Džiugu, kad šios moterys jau keletą metų garsėja savo profesionalumu ir melžėjų varžytuvėse būna tarp geriausiuju.

Visos varžytuvės nugalėtojos ir dalyvės apdovanotos rėmėjų įsteigtais medaliais ir dovanomis.

Mieli „Pienininkystės“ laikraščio skaitytojai!

Jeigu Jums kilo minčių, kaip leisti dar įdomesnį mūsų laikraštį, neabejodami pasidalinkite su redakcine kolegija.
Siūlykite įvairiausią temų, kurių norėtumėte rasti „Pienininkystėje“.

Rašykite el.paštu: lpua.info@gmail.com arba skambinkite telefonu (8~444) 22391. Lauksime! Kurkime laikraštį kartu!

Redakcinė kolegija

Spalį savo jubiliejinius gimtadienius arba sukaktis šventė 5 ūkininkai, pieną tiekiantys „Žemaitijos pienui“.

40 metų sukaktį atšventė **Raimundas Aukškalnis** iš Klaipėdos rajono Veiviržėnų seniūnijos Šiuraičių kaimo.

50 metų jubiliejai suakako **Algirdui Kniukštai**, gyvenančiam Plungės rajone, Kuliu seniūnijoje, Kumžaičių kaime ir **Kaziui Paliakui**, gyvenančiam Šilalės rajone, Žadeikių seniūnijoje, Kuliškių kaime.

60 metų sukaktį šventė Mažeikių rajono Židikų seniūnijos Pikeliai kaimo ūkininkas **Petras Lenkauskas**.

70 metų suakako **Hertai Kalvienei** iš Šilutės rajono Kintų seniūnijos Vabalų kaimo.

Jų pasveikinti atvyko Lietuvos pieno ūkių asociacijos administracijos direktorė Rigilda Banienė, „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo direktores pavaduotoja Liudvina Skurdienė, vadybininkai Jurgita Zaboraitė, Vidmantas Bajarūnas, Donatas Viskontas ir Petras Kulvietis.

Sumaniai ir atsakingai ūkininkauja

Petro ir Stanislavos Lenkauskų ūkis įsikūrės Pikeliai kaimo, Mažeikių rajone. Būsimas ūkininkas užaugo Kantaučių kaime, gausioje šeimoje.

Petras Lenkauskas.

Baigęs mokslus Klaipėdoje ir įgijęs suvirintojo specialybę, ilgą laiką Petras dirbo Pikeliai tarybinėje ūkyje suvirintoju bei kombainininku. Darbštumas ir atsakingumas neliko nepastebėti — ne kartą už gerą darbą ūkyje Petras buvo apdovanotas. Šuirus kolūkiams, dirbo įkurtoje „Vyturio“ bendrovėje, o netrukus apsisprendė ūkininkauti savarankiškai. Žmona Stanislava padeda vyru ūkio darbuose, tačiau taip pat dirba ir Naftininkų kredito unijoje.

Lenkauskų šeimoje užaugo trys atžalos. Dukros Aidenai ir Renatai, sėkmingai baigusios studijas, šiuo metu su šeimomis gyvena ir dirba Mažeikiuose, visai šalia tévelių. Tik jaunelis Andrius, baigęs Vilniaus Gedimino technikos universitete kelių inžinerijos studijas, jau kurį laiką gyvena toli nuo gimtojo krašto — dirba Norvegijoje mėgstamą dar-

bą pagal įgytą specialybę.

Petras ir Stanislava džiaugiasi ne tik šauniais vaikais, bet ir penkiais vaikaičiais, kurie dažnai aplanko senelius ir pradžiugina savo draugija. Anūkas Linas — dar antrokas, puiškai sutaria su seneliu, mielai lydi ji ūkio darbuose. Anūkė Agnė lanko ne tik choreografijos mokyklos vaiškų ir jaunimo liaudiškų šokių ansamblį „Kauškutis“, bet šiaisiai metais pradėjo mokyti groti ir gitara. „O ir Petras jaunystėje mėgdavo groti bosine gitara“, — su šypsena akysė pasakojo Stanislava.

P.Lenkauskas ūkininkauja šeimininkai — rūpinasi auginamų galvijų sveikata, bet daugiausiai laiko praleidžia prie technikos. Vyriškis sugeba įveikti ir sudėtingiausius gedimimus, dažnai pagelbeja savo artimiausiems kaimynams bei draugams.

Sveikiname geriausius rugsėjo mėnesio ūkininkus pagal skirtinges superkamo pieno kiekio grupes

Pirmoje grupėje

(per dieną parduoda nuo 50 iki 199 kg natūralaus pieno)

Vytautas Gudaitis — Lentinės k., Eržvilko sen., Jurbarko r.

Antroje grupėje

(per dieną parduoda nuo 200 iki 499 kg natūralaus pieno)

Vaidas Budreckas — Didžiojo Palūksčio k., Varnių sen., Telšių r.

Trečioje grupėje

(per dieną parduoda nuo 500 iki 999 kg natūralaus pieno)

Vladas Maraula — Grygailiškės k., Ž.Naumiesčio sen., Šilutės r.

Ketvirtioje grupėje

(per dieną parduoda nuo 1000 iki 1999 kg natūralaus pieno)

Bronislovas Jonikas — Kontaučių k., Žlibinų sen., Plungės r.

Penktioje grupėje

(per dieną parduoda nuo 2000 kg ir daugiau natūralaus pieno)

Edvardas Kesminas — Jovaišiškės k., Babrungo sen., Plungės r.

Geriausio ekologiško pieno gamintoja

Bronislava Grauslienė — Jodėnų k., Nausodžio sen., Plungės r.

Didžiausias pagalbininkas — sūnus

yra patenkintos šios bendrovės reguliariu atsiskaitymu už parduotą produkciją. Ypač Herta girių vairuotojų Antaną Jazukevičių, visuomet laiku atvykstantį paimiti pieną.

Tiesa, iki pagrindinio kelio Hertai pienelių duobėtu, o pabjurus orams pažiliugusiu téviškės keleliu tenka pačiai atgabenti, nes daugiatoniams pienvežiams prie sodybos neįmanoma privažiuoti. Herta, prisiminusi praeitį, įvardija ir didesnių bédų. Pro sodybą iš vienos pusės prateka Minija, o iš kitos — telkšo durypinas. „Per potvynius namą vanduo apsemduo iki langų, o su gyvulėliais reikėdavo kraustytis į Kintus“, — pasakojo moteris. Tik prieš 12 metų, sutvarkius pylimą, gyvenimas pagerėjo ir potvyniai sodybai nebegraso.

Nors ir būdama garbaus amžiaus, Herta, sūnaus Rolando padedama, ruošiasi plėsti bandą, nes užsiaugino gerų telyčių. Šiuo metu ji melžia 13 piendavių. „Kintų seniūnijoje daugelis ūkininkų verčiasi pienininkyste, pieną parduodami „Žemaitijos pienui“. Tai pagrindinės pajamos, gaunamos du kartus per mėnesį ir leidžiančios žmonėms planingai reguliuoti šeimos biudžetą“, — sako „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkas Petras Kulvietis.

Herta — viena iš aktyvesnių Kintų seniūnijos bendruomenės žmonių, ji noriai remia liuteronų bažnyčią, dalyvauja bažnytiname gyvenime.

Algirdas Kniukšta.

se“, — pasakojo ūkininkas.

Anot Algirdo, pagrindinės savybės, kuriomis turi pasižymeti ūkininkas — stiprus charakteris, darbštumas, užsiispyrimas ir mokėjimas pakovoti už savo nuomonę bei įsitikinimus.

Gina savo nuomonę bei įsitikinimus

Algirdo Kniukštos sodyba įsikūrusi Kumžaičių kaime, Plungės rajone, visai šalia téviškės. Namą būsimasis ūkininkas pasistatė prieš 23 metus, kolūkui skyrius sklypą.

Besimokydamas mokykloje, Algirdas puoselejo mintį tapti fizinio lavinimo mokytoju. Likimas susiklostė taip, kad, baigęs mokyklą, turėjo atliliki privalomąjį karinę tarnybą tuometėje armijoje Afganistane, visai šalia Pakistano pasienio. Tarnybos metu įgijo draugų iš įvairiausių Rusijos kampelių. Dar ir šiandien su jais palaiko ryšius, o šie nepamiršta pasveikinti Algirdo gimtadienio proga.

Po tarnybos, baigęs studijas Žemės ūkio akademijoje, kurį laiką Algirdas dirbo Plungės „Pergalės“ kolūkio kombainininku, kiek vėliau — dirbtuvius vedėjų. Iširus kolūkiams, būsimasis ūkininkas nenuleido rankų — kurį laiką vertėsi

prekyba, kiek vėliau įrengė kiaulinų fermą, teko užsiimti ir augalininkyste. „Būdavo, kad augindavome po 15 ha linų“, — pasakojo ūkininkas.

Pienininkyste A.Kniukšta verčiasi jau 9 metus, įgyvendino Pieno ir Nitratų direktyvas. Pieną visą laiką tiekia tik „Žemaitijos pienui“.

Algirdo ir Laimos šeimoje užaugo trys vaikai. Dukra Gintarė Kauñe studijuoją anglų filologiją, o Auřelija, baigusi Visuomenės sveikatos vadybos studijas, kartu su vyru Romu augina dukrytę Adriją. Jaunelis penkiolikmetis sūnus Algirdas — puikus krepšininkas, lancio sporto mokyklė.

Algirdas ne tik ūkininkauja, bet ir dirba mokykloje vairuotoju. Laima — mokyklos bibliotekininkė. Jaunystėje vyras itin domėjos au toraliu. „Kolūkis net buvo įsigijęs du sportinius automobilius, tad dalyvaudavome anuomet Lietuvos rengiamose autorailio varžybo-

rindinėje mokykloje direktorių vaduotoja ugdymui. O ir pats Kazys dar dirba vietiniuose kultūros namuose — yra atsakingas už Žadeikių laisvalaikio salés priežiūrą.

Greta kasdienių rūpescių sumanus ūkininkas atranda laiko ir pamėžioti, yra Klaipėdos medžio tojų būrelio narys. Taip pat megta skaityti knygias, ypač istorines.

Draugiška šeima gyvena šimtametėje, bet puikiai prižiūrėtame ir išpuoselėtos aplinkos apsuptame name.

Gražiai tarpusavyje sutarianti šeimyna neliko nepastebėta — 2010 metais Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministrė darniai Laimos ir Kazio Paliakui suteikė Seimos ambasadorius garbės titulą.

Kazys ir Laimos Paliakų ūkis įsikūrė Kuliškių kaime, Šilalės rajone, ūkininko téviškėje. Ūkininkauti Kazys pradėjo iš karto, kai tik grįžo iš karinės tarnybos. Iš pradžių padėdamas téviškės, o kiek vėliau, susigrąžinus senelių žemę, kartu su žmona ūkį didino ir stiprino.

Kazys Paliakas.

Paliakai įgyvendino Pieno direktyvą, įsigijo visą reikalingiausią metalžimo ir kitą įrangą. Šiuo metu, padedamas sūnų, didina daržinę, stato garažus. Pieną visą laiką tiekia

70-ojo gimtadienio proga Hertai Kalviene (centre), pasveikino Lietuvos pieno ūkių asociacijos direktorė Rigilda Banienė ir „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkas Petras Kulvietis.

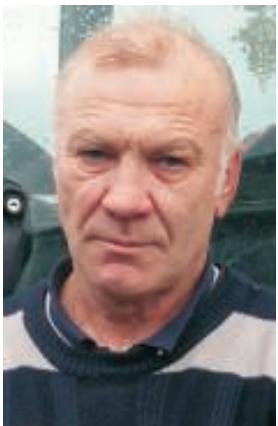
2013 m. III ketvirčio geriausieji ūkininkai pagal skirtinas superkamo pieno kiekio grupes

Marina Niedvaraitė

Pirmoje grupėje (per dieną parduoda nuo 50 iki 199 kg natūralaus pieno)
Stalgėnų k., Stalgėnų sen., Plungės r.

Algirdas Budrys

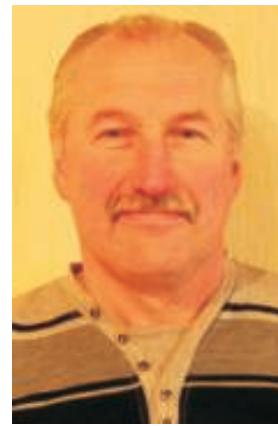
Antroje grupėje (per dieną parduoda nuo 200 iki 499 kg natūralaus pieno)
Medingėnų k., Plungės r.

Piotras Brazys

Trečioje grupėje (per dieną parduoda nuo 500 iki 999 kg natūralaus pieno)
Pagrynių k., Šilutės sen., Šilutės r.

Mindaugas Grikštis

Ketvintoje grupėje (per dieną parduoda nuo 1000 iki 1999 kg natūralaus pieno)
Noriškių k., Nausodžio sen., Plungės r.

Adomas Gervinskas

Penktoje grupėje (per dieną parduoda nuo 2000 kg ir daugiau natūralaus pieno)
Daukšių k., Skuodo sen., Skuodo r.

Bronislava Grauslienė

Geriausio ekologiško pieno gamintoja
Jodėnų k., Nausodžio sen., Plungės r.

Rūpestingas tėvas, darbštus ūkininkas ir nuotaikingas muzikantas

Kas nežino Algirdo Budrio Medingėnuoše? Tokią miestelyje neatristą. Sio vyro rankose darbas tiesiog tirpsta, o ir yra puikus tėvas vaikams, tikras anūkų džiaugsmas. Prie viso to – dar ir armonikierius!

Virginia ir Algirdas Budriai išaugino net septynetą atžalų: keturių dukras – Giedrė, Aušrė, Rasą ir Gabrielę bei tris sūnus – Andriu, Žydrūną, Saulių. Jau ir aštunetas vaikaičių pas senelius į svečius atvyksta, netrukus ir devintasis į šį pasauly turėtų atkeliauti.

Visi vaikai neieškojo laimės svetur, o apsistojome giminėje Plungės rajone: net septynetas mieste, tik Andrius – Medingėnuoše. Matyt, kad nagingas vaikinas – tėvų sodybą papuoš jo statoma pavėsinė.

Pati pradžia Budriams nebuvo lengva. Šeima glaudėsi 12-abučiame pastate. Tik kiek vėliau, Algirdui „pakėlus sparnus“ išeiti kur, ūkis sudarė sąlygas pasistatyti gyvenamajį namą.

Ūkininkas keletą metų darbavosi miške,

be to laikė 10-15 karvių. Vertėsi kaip išmanydamas, nes, pasak pašnekovo, visi vaikai sėsdavo prie stalo, nė vienas niekur nebuvvo išėjęs. Subirus ūkiui, už pajus gavo kultivatorių, plūgą. Atsistoti ant kojų padėjo europinė parama. Dalyvavo Pieno ir Nitratų direktyvose, žinoma, neapsiėjo be paskolų iš bankų. „Tik šį pavasarį lengviau atsikvėpėme, nes baigėme bankams paskolas mokėti“, – šypsodamas sako Algirdas. Dabar jo ūkis gerokai sustiprėjęs: turi visą svarbiausią žemės ūkio techniką, melžia 26 karves, augina 13 telyčių, taip pat verselių. Telyčiaites bandai papildyti atrenka labai rūpestingai, nes, pasak ūkininko, ne visos jos būna tinkamos.

Sumaniai ūkininkaudamas, Algirdas net du kartus gavo geriausio „Metų ūkio“ nominacijas, taip pat jau antrą kartą paskatinamas „Žemaitijos pieno“ bendrovės, kaip geriausias ketvirtio ūkininkas, daugiausiai parduodantis savo grupėje – nuo 200 kg iki 499 kg – natūralaus pieno. Produktu kokybę puiki, tai už kiekvieną parduodamą aukštąs kokybės pieno kilogramą „Žemaitijos pieno“ bendrovė dar prideda po 2 centus.

Bet didžiausias ivertinimas pienininkystės ūkiui, kad jis už praėjusius metus Klaipedoje įvykusioje šiųmetėje ūkininkų pagerbimo šventėje buvo ivertintas tarp 10 geriausių ūkių pagal visus rodiklius. Algirdui įteiktas ne tik prizas, bet jis su grupe

Laisvalaikiu Algirdas Budrys groja kapeloje „Medinga“.

vyko į turinėjų ekskursiją Lietuvoje.

Pasak „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkės Jurgitos Zaboraitės, į Budrių ūkį visuomet malonu užsuktį, nes čia pasitinka nuotaikinių šeimininkai. Matyt, gero ūpo jiems suteikia ir dalyvavimas meno saviveikloje. Žmona Virginia vadovauja Rietavo kultūros namų Medingėnų filialui. Ne tik renginius organizuoja, bet ir pati dainuoja. Algirdas – puikus armonikierius. Jo traukiama armonika ne vienėrius metus plyšauja kapeloje „Medinga“.

Algirdas Dačkevičius

Trečiojo ketvirčio antrosios grupės nugalėtoja, parduodanti nuo 200 iki 499 kg natūralaus pieno, Algirdą Budrį pasveikino (iš kairės) „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkė Jurgita Zaboraitė ir Lietuvos pieno ūkių asociacijos direktorė Rigilda Banienė.

Graži iniciatyva mokyti plaukti antrokėlius — tesiama

Šiemet jau ketvirtus metus sėkmingai tesiama universalė ūkių socialinė akcija „Telšiuose antrą klasę baigi – plaukti moki!“.

Idėjų antrokėlių mokyti plaukti subrandino „Žemaitijos pieno“ valdybos pirmininkas Algirdas Pažemeckas. Taip gimė šios bendrovės, rajono Savivaldybės ir „Ateities“ pagrindinės mokyklos trišalė sutartis dėl rajono antrokėlių mokymo plaukti. Ji turėtu baigtis 2014-ujų pavasarį. Per ketverius mokslo metus 24 valandų plaukimo programą bus baigę apie 1700 vaikų.

Ar ši socialinė akcija bus tesiama? Vilčių yra, kad ji taps respublikine, nes Telšiuose lankesis švietimo ir mokslo ministras Dainius Pavalkis pagyrė „Žemaitijos pieno“ bendrovę už solidžią paramą mokant antrokėlius plaukti. Ministras užsiminė, jog šią gra-

žią žemaičių patirtį reikėtų igyvendinti šalyje. Dabar svarbiausia, kad geri ketinimai virstų konkretais darbais.

Šiais metais socialinė akcija „Telšiuose antrą klasę baigi – plaukti moki!“ prasidėjo spalio 15-ają, o baigsis kitąmet gegužės 16-ają. Projekte dalyvaus 424 mokiniai.

Pasak „Žemaitijos pieno“ PIK-NIK pardavimų ir rinkodaros vadovo Vytauto Oleškevičiaus, labai prasminga, kad socialinė akcija „Telšiuose antrą klasę baigi – plaukti moki!“ puikiai organizuojama jau ketvirtą sezoną. Ir šiai mokslo metais vaikus džiugins bei pamalonins PIK-NIK plėšomų sūrio dešrelį personažas Žirafa. O svarbiausia, kad vaikai įgaus plaukimo įgūdžių, atkaklumo siekti kuo geresnių rezultatų. Ir viena, ir kita labai pravers gyvenime.

Plaukimo trenerė Inga Zeniauskienė, prieš palydėdama vaikus į „Ateities“ pagrindinės mokyklos baseiną, supažindino su svarbiausiais reikalavimais mokantis plaukti bei elgesio taisyklėmis baseine.

Specialistas pataria ir konsultuoja

Karvių slaptojo mastito, sukelto S.aureus, atsiradimo priežastys ir profilaktika

Iš sergančių mastitu karvių pieno išskirta apie 150 įvai-rių mikroorganizmų. Labiausiai pažeidžiantis tešmens pieno sekrecijos audinius yra auksinis stafilocokas. S.aureus išlieka svarbiausių patogenu, sukeliančiu karvių pieno liaukos uždegimų. Auksinis stafilocokas (S.aureus) labai greitai plinta bandoje ir jį sunku išnai-kinti. Geriausia priemonė prieš auksinį stafilocoką yra profilaktika.

S.aureus yra labai infektogeniška bakterija, nes užtenka mažiau nei 10 kolonijas sudarančių vienetus infuzijos į spenio cisterną, kad būtų sukeltas tešmens uždegimas. Sukėlėjas geba greitai prasiskverbtį į tešmens audinius. Užsikrétus po 6 valandų jis randamas net ir tešmens parenchimoje. Patekęs į parenchimą, esant palankioms sąlygoms (nusilpus organizmu), taip pat ir tešmens rezistentiškumui, sudaro mikro pūlinukus. Nusilpus organizmu, iš jų inkapsuliuotų pūlinukų bakterijos vél patenka į alveoles ir uždegimas atsinaujina. Šis sukelėjas gali for-muoti neturinčius sienelių darinius. Todėl auksiniai stafilocokai gali būti atsparūs antibiotikams, kurie veikia būtent ląstelės sienelę. Be to, kai kurie stafilocokai gamina ir išskiria medžiagas, kurios trukdo antibiotikams priarteti prie bakterijos. Tai viena iš šio mikrobo apsauginių priemonių, dėl to gydant antibiotikais dažnai nepavyksta išgydyti pažeistų ketvirčių. Lėtinio Staphylococcus aureus mastito metu audiniai pažeidžiami labai išairiai, gali būti pažeista tik maža dalis pieno liaukos, tačiau šios pažeistos vietas paprastai tampa neproduktiomis arba sintezuoja minimalų pieno kiekį.

Pieną sekretuojančios ląstelės gali degeneruoti ir kartu su leukocitaus užkimšti pieno latakus. Jei užsikimšę kanalai atveriami, stafilocokai patenka į kitas pažeistos tešmens ketvirčio sritis ir proce-sas kartojasi, prasideda nuolatinis reinfekcijos (pakartotinio užsikré-timo) plėtimas pažeistame tešmens ketvirtyje. Kai ketvirtyje daug infekcijos sukelėjų, kurie yra izoliuoti, pieno sekrecijos sritys peraugą jungiamuoju audiniu ir ketvirtis pieno nebegamina. S.aureus patenkės į pieno liauką, ne tik sukelia uždegimą, bet ir gamina karščiui atsparius enterotoksinus. Jie patenka į pieną, o perdirbant — į pieno produktus. Valgant tokius pieno produktus galima ap-sinuoduti.

S.aureus bakterijų neaptinkama ant sveikų spenių odos, bet jos lengvai kolonizuoją arba auga spenio kanalo keratine. Spenių odos skeldėjimas, sukeltas pažeidimų arba opos, skatina koloni-zaciją ir tai sudaro idealias sąlygas Staphylococcus aureus užkrēsti tešmens ketvirčius arba perduoti infekciją į neinfekuotus ketvirčius per melžimo aparatu melžiklius, pašluostes tešmenims plauti ir melžėjų rankas. Bakterijos iš užkrėstų tešmens ketvirčių gali užkrēsti ir neinfekuotus ketvirčius dėl lašelių poveikio, kurių su-sidaro nelygiame melžiklių pavir-

šiuje. S.taphylococcus aureus infekcijai būdingas lėtinis uždegimas kartu su padidėjusių somatininių ląstelių skaičiumi. Palpuojant galima apčiuopti sukičius, fibrozinio audinio sritis. Infekcijos, kurias sukelia Staphylococcus aureus, dažniausiai yra subklinikinio pobūdžio su periodiniais klinikinių simptomų paūmėjimais. Užkrėstams ketvirčiams būdingas patinimas, pieno krešėjimas, kuomet sunku arba beveik neįmanoma išmežti tešmens ketvirčio. Lėtinė infekcija labai sunkiai gydoma antibiotikais, nes išairiose ketvirčio vietose susidaro randinis audinys. Šios sritys trukdo antibiotikams pasiskirstyti ketvirčio viduje ir taip apsaugo stafilocokus. Todėl antibiotikai neveikia bakterijų, infekcija išlieka, o karvė turi būti atskirta nuo bandos norint užkirkti kelią ligai plisti. Ūminės ligos atveju tešmens ketvirtis paprastai būna karštas ir patinęs, karvei pakyla temperatūra (+39,4-41,1°C). Infekcija kartais galiapti gangrenozine. Liečiant pažeistus ketvirčius, jie dėl kraujų pritekėjimo sutrikimo gali būti šalti arba net mėlynos spalvos.

S.aureus nuo karvės pernešamas nešvariomis rankomis, per užkrėstą melžimo įrangą, nedezinfekuotas pašluostes, laižant telyčiomis savo tešmenį ir pan. Melžimo metu viena užsikrētusi karvė naujai gali užkrėsti 6-8 karves. Ši infekcija dažniau pasitaiko silpniesnio imuniteto, netinkamomis zoohigienos ir sanitarijos sąlygomis lai-komoms, stresą patiriančiomis, senesnėmis karvėmis. Tešmens išgijimas priklauso nuo tame esančių imuninio ląstelių aktyvumo. Jeigu karvės ir tešmens imuninė būklė būtų nuolat stiprinama, S.aureus atsparumas sumažėtų, o antibiotikų gydomasis poveikis padidėtų.

Labiausiai infekcija plinta melžimo metu per:

1. Melžėjų rankas, todėl ypatin-gai svarbi rankų higiena, reguliarai jas plaunant, kartu nepamirštant naudoti vienkartines pirsčines.
2. Tešmens pašluostes.
3. Melžiklių gumų vidinių paviršių. Jei kyla įtarimas, kad ūkyje karvėms subklinikinį mastitą sukelia auksinis stafilocokas, svarbu tai patvirtinti mikrobiologiniai tyrimai ir parinkti tinkamą gydymą antibiotikais. Vaistais gydant subklinikinį mastito formą geriausiai naudoti tokius, į kurių sudėtį įeina vienas antibiotikas, nes didesnis antibiotikų kiekis vaistuo-se skatina S.aureus atsradimą.

Jeigu karvių bandoje auksinis stafilocokas išskirtas keletui karvių ir jų somatininių ląstelių skaičius pienė yra didelis bei visą laiką kartojasi, tokias karves patartina atskirti nuo bandos, melži atskirai ir brokuoti. Tačiau, jeigu nustatytais auksinis stafilocokas karvei ir somatininių ląstelių skaičius neviršija 200 000/ml, tokioms karvėms reikiėtų dar kartą pakartoti laboratorinį tyrimą. Jeigu jūsų karvė yra produktyvi, veršinga, tai galima bandyti gydinti. Yra nustatyta, kad karvės, sergančios mastitu, sukelia auksinį stafilocoko, turi tiki-mybę pagyti 50 proc. ir tai tik užtraukinimo laikotarpiai. Laktacijos laikotarpiai Staphylococcus au-

reus pavyksta išgydyti mažiau nei 10 proc.

Naujausiais tyrimų duomenimis yra nustatyta, kad efektyviausias mastitų gydymas yra užtraukinimo laikotarpiai arba prieš jį. Taip gydant patiriami mažiausiai ekonominiai nuostoliai, karvei nelaktuant nereikia pilti pieno lauk ir kadaangi karvės tešmuo šiuo laikotarpiai nefunkcionuoja, arba funkcioneja minimaliai, gydymas yra efektyviausias.

Rekomenduojama prieš karvės užtraukinimą suleisti antibiotikų, skirtų laktuojančioms karvėms gydinti, gydymo cikla, po to užtraukinti karvę, suleidžiant traukinti skirtus antibiotikus. Taip užtraukinės rekomenduojama karvę stebeti ir užtraukinimo laikotarpio viduryje dar papildomai numelžinti karvės pieno ir ištirti dėl subklinikinio mastito CMT testu. Jeigu minėtas testas reaguoja, gydymą antibiotikais, skirtą laktuojančioms karvėms, dar kartą pakartoti. Jei po apsiveršiavimo tokia karvė nepagyja, ją reikia brokuoti.

Neseniai pasirodė ir vakcinos prieš karvių mastitus, sukelius auksinį stafilocoką ir E. coli. Šios vakcinos sumažina minėtų mastitų sukelėjų plėtimą riziką, tačiau pačių sukelėjų nesunaikina. Naudojant šias vakcinas, sumažinama rizika, kad karvė užsikrės nuo kitos karvės. Taikant antibiotikus ir kitus antibakterinius vaistus ne visada pavyksta pasiekti norimo rezultato. Antibakterinės terapijos intensyvumas priklauso ne tik nuo veiklos medžiagos rūšies, bakterijų jautrumo ir patekimo būdo, bet ir nuo imunoglobulinų, lizocimo, lakoferino, laktoperoksida-zés kiekiei tešmenyje. Šios antibakterinės medžiagos kartu su antibiotikais sustiprina arba sustabdo mikroorganizmų veikimą tarp-ląsteliname audinyje.

Karvėms, sergančioms mastitu, galima skirti kompleksinius preparatus, kuriuose vienos grupės antibiotikai papildytų kitos grupės antibiotikų poveikį. Nerekomentuojama taikyti kompleksinių preparatų, kurių sudėtyje yra daugiau kaip du antibiotikai. Tokie preparatai sudaro palankias sąlygas atsparioms mikroorganizmų padermėms vystytis. Kai karvės tuo pat metu gydomos, vaidstus švirkščiant į tešmenį, ir sistemiškai surerintais vaistais į raumenis, antibiotikų koncentracija tešmens audiniuose gali patrigubėti ir vaistai pasiekia giliai tešmens audiniuose esančius pūlinius ar infekcijas. Taikiant šią terapiją, išgyja dvigubai daugiau lėtinį mastitą, kurį sukelia S.aureus, sergančių karvių.

Apie 30 proc. S.aureus sukelia slaptujų mastitų pereina į klinikinius. S.aureus sukelia mastitų išgijimas priklauso nuo karvės amžiaus, somatininių ląstelių skaičiaus, laktacijos stadijos, pažeistų tešmens ketvirčių skaičiaus.

Įtarus, kad karvė užsikrētusi auksiniu stafilocoku, ją reikia iš karto izoliuoti, ir melži atskirai.

Geriausia priemonė prieš auksinį stafilocoką yra profilaktika. Višus pirmą reikia laiku diagnozuoti ir gydinti mastitus, turi būti sudarytos optimalios gyvulų laikymo sąlygos, visavertis ir subalansuotas šerimas, patartina laikytis mel-

žimo taisyklių ir higienos. Tešmens nuvalymui naudoti specifinius pašluostes, pirmas čiurkšles numelžinti į tam skirtą specialų indelį. Sergančias ar įtarinias karvės reikia melži atskirai ir pasukties. Taigi nuo karvių laikymo sąlygų priklauso jų produktyvumas ir sveikata. Norint išvengti auksinio stafilocoko, reikia laikytis profilaktikos priemonių, o susirgusius gyvūnus laiku ir tinkamai gydinti. Sunkiai ar iš vis nepagydomas gyvūnus — brokuoti. Tačiau kai kurie tyri-jai pirmųjų trijų laktacijų karvės siūlo gydinti jautriais šiam patogenui antibiotikais. Fermoje nustaciūs S.aureus, svarbu užsikrētusias karvės pagal galimybes izoliuoti. Jas būtina melži pasukties, naudoti atskirą melžimo aparatą. Melžėjos privalo mūvėti gumines pirštines. S.aureus gali plisti fermoje, kai prasta védinimo sistema.

Kai kuriose karvių bandose Staphylococcus aureus infekcija užsikrečia veršingos telyčios, kurioms infekcija tampa lėtinė ir tėsiasi įki veršiavimosi. Tokiai atvejais jaunos telyčios gali būti Staphylococcus aureus infekcijos šaltiniu. Igyvendinant tinkamas mastito kontrolės programas, sergamumas Staphylococcus aureus mastitu gali būti labai sumažintas, ir netgi sunaikintas. Deja, Staphylococcus aureus, vis dar placių paplitęs vi same pasaulyje ir toliau patiriamai dideli ekonominiai nuostoliai. Naudojant veiksmingus spenių vilgiklius po melžimo (spenio kanalas po melžimo būna praviras iki 45 min.), žymiai sumažės Staphylococcus aureus, likusį ant odos ir spenio kanale po melžiklio nuémimo, taip sumažinant galimą šių bakterijų patekimą tarp melžimų.

Patogeniniai organizmai Staphylococcus aureus gali išgyventi moteriškosios lyties veršelių pieno liaukoję įki pirmojo veršiavimosi, kurio metu gali sukelti mastitą, atskiri tešmens ketvirčiai gali nefunkcionuoti. Net užtkrinus geriausias higienos sąlygas, kiekvienoje melžiamų karvių bandoje plinta mastito sukelėjai, neįmanoma visiškai apsaugoti spenių nuo potencialiai kenksmingų mikroorganizmų. Viskas, kas yra užteršta ir ką pa liečia spenai, yra mikroorganiz-

mų per davimo kelias. Jei per davimas nutraukiamas arba iš esmės sumažinamas, sumažėja naujų infekcijų dažnis. Dažnai užtrūkimo laikotarpiai infekcija neišyksta, todėl, atsinaujinus laktacijai, išyks ta klinikiniai paūmėjimai. Tokie galvijai turi būti skerdžiami, nes jie sudaro užkrato šaltinių kitoms karvėms.

Kad S. aureus kuo mažiau plis-tu, reikia iš pradžių melži pirmą telyčias, po to — neužkrėstas karves ir galiausiai — užkrėstas karves. Įsigytas laktuojančias karvės reikia karantinuoti. Karantino metu pamelžus ištirti pieną ekspres diagnostikos metodu. Esant įtarinai ar teigiamai reakcijai, pieno mėginius ištirti mikrobiologiskai, nustatyti mikrobų rūšį ir jų jautrumą antibiotikams.

Kaip išvengti S.aureus plitimą bandoje:

1. Spenių antiseptika pamelžus yra būtina; tai neapsaugo infekcijos plėtimą nuo karvės ant karvės, bet sumažina galimybę S.aureus patekti į spenio kanalą;
2. Geriausia užsikrētusias karvės melži paskutines;
3. Tešmuo turi būti švarus, kadaangi S.aureus yra atsparus mikroorganizmas. Jis yra randamas ant tešmens odos (ypač jei oda sutrūkinėjusi), melžėjų rankų, melžliuose;
4. Nemelžti sergančių karvių tais pačiais melžimo aparatais, kaip ir sveikų;
5. Karvių, užsikrētusių S.aureus, nenaudoti veislei;
6. Pieno gamintojų mokymas (kaip nustatyti priežastis ir jas pašalinti);
7. Kasmetė melžimo įrangos patikra;
8. Propaguoti sergančių mastitų karvių pieno mėgininių mikrobiologinius tyrimus, siekiant išsiaiškininti mastito sukelėjų;
9. Brokuoti lėtiniu mastitu sergančias karvės. Svarbiausia prie-monė apsaugoti karvę nuo mastito yra švara, taisyklės melžimas, gera priežiūra. Svarbu ne tik tinkamai paruošti melžimui tešmenį, bet ir kruopščiai plauti guminės melžimo aparato dalis, valyti melžimo aikštėles, takus, dažnai šalinti mėšlą iš karvių stovėjimo vietoj.

**Dr. Jūratė Rudejevienė
Neuzkrečiamų ligų katedros
LSMU VA lektorė**

Verta žinoti ir įgyvendinti

Pieno kokybės priklausomybė nuo pašaro ir šerimo

Pašarų ir šerimo reikšmė karvių produktyvumui, pieno sudėčiai ir savybėms placiai tyrinėjama visame pasaulyje. Tačiau neretai gaunami duomenys prieštaringi. Taip yra todėl, kad tie patys pašarai, naudojami išvairiai būdais, esant nevienodam jų santykui racione ir t.t., skirtingai įtakoja karvių produktyvumą.

Pieno sudėčiai ir pieno susidarymo intensyvumui svarbu ne tik pašaro rūšis arba racionas, bet ir veiksniai, turintys įtakos fiziologinių gyvulių būklei. Labai svarbu, kad pašaras būtų kuo įvairesnis, kad racione būtų pakankamas balytymu, riebalų, anglavandeniu, mineralinių ir biologiskai aktyvių medžiagų kiekis, tinkamas jų tarpusavio santykis. Nuo to, kaip sugebama spręsti šiuos klausimus, priklauso karvių produktyvumo genetinių galimybų realizavimas, pieno ir pieno produktų kokybė. Racione trūkstant balytymu arba energijos, mažeja pieno primilžiai, keičiasi pieno sudėtinės dalių santykiai, mažeja riebalų, balytymų, kazeino kiekiai pienė, blogėja pieno jusliniai rodikliai, technologinės savybės (ilgėja pieno koaguliacijos trukmė, blogėja sutraukos kokybė, mažeja sūrių išeiga).

Balytymu perteklius pašare taip pat neigiamai veikia gyvulio sveikatą, pieno sudėtį ir technologijas.

nes savybes. Nustatyta, kad metionino ir lizino trūkumas racione gali būti viena balytymu kieko pieno sumėjimo priežascių.

Energijos trūkumas racione gali lemti mažesnį pieno balytingumą net ir esant normaliam balytymu kiekui tame. Trūkstant energijos balytymu sintezei prieskrandyje, dalis pašaruose esančių balytymų išskiriami į pieną urėjos pavadinu. Nustatyta, kad energijos trūkumas racione (iki 50% normos) lemia mažesnį balytingumą (iki 3 proc.) ir 2-3 kartus fiziologinę normą viršijant urėjos kiekį pienė.

Urėja atrajotojų kraujyje yra pagrindinis galutinis azoto metabolizmo produktas, o didelė jos koncentracija rodo, kad neefektyviai sunaudojamas pašarase esantis azotas. Patikimai nustatyta, kad urėja iš krauko proporcingais kiekiais greitai patenka į kūno skystius, taip pat ir į pieną. Atlitki tyrimai, kuriuose nustatyta, kad racione trūkstant balytymu, urėjos kiekis būna mažesnis kaip 15 mg proc., esant pertekliui — didesnis kaip 30 mg proc.

Be pašarų kokybės tyrimų pieno gamintojams sudėtinga sudaryti visaverčius racionus, ypač sunku juos subalansuoti pagal anglavandeniu ir balytymu santykį. Tiksliai tai galima atliliki, žinant urėjos kiekį pienė.

Vertinant pieno riebumo pokyčius šerimo įtakoje, nustatyta, kad nevisavertė karvių racioną pakeitus

visaverčiu, pieno riebumas gali pakankamai greitai atsistatyti. Tuo tarpu karvių primilžiai ilgai išlieka maži, nebūdingi tai veislei.

Pieno riebumas mažėja racione esant dideliam koncentratui ir mažam laštelienos kiekui. Nesočiosios pašaro riebalų rūgštys (linolo ir linoleno) į pieną pereina nepakitusios. Todėl racionuose naujodant pašarus, turinčius lipidų, gali keistis ir pieno riebalų sudėtis. Tai gali turėti įtakos ir sūrio kokybei.

Iš gausiai šeriamų sēmenų, saulėgrąžų ar medvilnės išspaudomis karvių pieno pagamintas sviestas esti minkštasis, nes jų pieno riebaluose būna daug nesocijujų riebalų rūgštcių. Tuo tarpu ganiavos laikotarpiu pienė padidėjus polinesocijujų rūgštcių, dėl silpnesnės propioninės rūgšties bakterijų veiklos gali pablogėti fermentinių sūrių piešinys, konsistencija.

Pieno riebumas mažėja, kai karvės šeriamos prastu šienu, rūgštcių pievų žole, pašariniais kopūstais ir raugintais griežiniais. Pienas būna riebesnis, kai karvių racionuose subalansuotas jodo, cinko, kobalto ir kitų mikroelementų kiekis.

Tarp mineralų (Ca, P < Na, Fe, Cu, Zn, Mn, Se), esančių dirvoje, augaluose ir gyvulio kraujyje, egzistuoja koreliacija. Kai kurių mineralinių medžiagų kiekį pienė galima padidinti, racioną pa-

pildant kalcio fosfatu, kalcio karbonatu, cinko oksidu, vario sulfatu ir kitomis mineralinėmis medžiagomis. Tai teigiamai veikia gyvuliu sveikatą ir pieno tinkamumą sūrių gamybai.

Paprastai sūrių pagaminti iš vašaros metu gauto pieno, kokybė būna geresnė nei pagaminti iš žemėlio pieno. Sūrių kokybei turi įtakos ganyklų ar šienaujamų pievų žolių sudėtis. Karves šeriant pašarais, kuriuose yra aitriųjų vėdrynų, čemeriu, gebenių, pelynų, ramunelių, svirėlių, laukinių svogūnų, barkūnų, varnalėsių, laukinių lubinių, garstyčių, bitkėsių, iš jų pieno pagamintas sūris bus kartaus, jų brendimo metu nesiikeičiančio, žinomas technologiniai būdais nepašalinamo skonio. Pašarai, paruošti iš augalų, augusių rūgštose dirvoose, pamiškese, o taip pat iš azotinėmis ir kalio trąšomis pertrėstose dirvoose, gali būti blogų pieno sudėties, sūrių kokybės ir išeigos priežastimi. Iš kalnuotose vietovėse ganomų karvių pieno pagaminti sūriai pasižymi žymiai geresne pieno koaguliacija nei pieno, gaučio ganant karves žemumų ganyklose. Karvių, ganomų dobiluose, pienė būna didesnis kazeino kiekis, jaime daugiau alfa ir beta kazeino, gaučama standesnė sutrauka nei varpių žolių ganyklose ganomų karvių pienė.

**Dr. Danguolė Urbšienė
UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ konsultantė**

Skelbimai**Parduoda****Technika**

7 t mėšlo kratyvą, presą „Weller“ su vyniotuvu, purkštuvą „Hardi“, savadarbi traktorių su T-25 varikliu, 6 m dirvų lygintuvą, 15 t vokišką priekabą (orinai stabdziai). Visa technika tvarkinga. Tel. 8~662 44960.

Traktorius: T-40AM (1991 m., TA), T-40AM (1983 m., TA), T-40 dalimis (1985-1989 m.). Tel. 8~680 54168.

Šieno-šiaudų spudulinį presą MASSEY FERGUSON. Tel. 8~611 16051.

Puspriekabę 1PTS-2 (su dokumentais, techniškai tvarkinga, kaina 4200 Lt), kultivatorių su akėčiomis (traktoriams T-25, T-40, kaina 950 Lt). Tel. 8~689 83459.

Priekabas 1PTS-2 (2 t, verčiama), 2PTS-4 (didžioji). Tel. 8~617 15920.

Sejamają SZ-3,6 (kaina 2300 Lt), mėšlo šalinimo transporterius (lauko, grandininis — kaina 4000 Lt, viadus, 50 m — 5000 Lt), 6 t mėšlo kratyvą ROU-6 (kaina 4900 Lt), 7 t mėšlo kratyvą (kaina 6500 Lt), 4 vietų melžimo aikštelię (kaina 3000 Lt), kultivatorių KPC-4 (kaina 1800 Lt), lyginimo volus (1,50x1,50, kaina 4500 Lt), 7 t, 11 t naujus kratyvus volus (2 vnt., kaina 900 Lt), 8 m traktoriaus priekabą (neverčiama, kaina 6500 Lt). Tel. 8~610 02860.

Gyvulius

Dvi veisiančias telyčias (veršiuosis gegužės pabaigoje). Tel. 8~618 21965.

8 veršių pieningą karvę (veršiuosis balandžio pradžioje). Tel. 8~645 80960.

8 metų ramų, darbinį arkli. Tel. 8~615 89564.

Nebrangiai ramių kumelaitę (17 mén.). Tel. 8~611 87477.

Kitas prekes

Pieno šaldytuvą (talpa — 650 l) ir 2 metų, 4 vietų visą melžimo įrangą. Tel. 8~672 82590.

Vienas traktorinę priekabą. Kaina sutartinė. Tel. 8~625 33449.

Pakabinamus keturių korpusų plūgus KRONE. Tel. 8~611 26291.

Perka**Gyvulius**

Veisiančias telyčias. Tel. 8~622 44960.

Ivalrus

Remontoja melžimo aparatus pulsatorius. Parduoda elektrinių trifazinių vakuumų. Tel. 8~686 11052.

AB „Žemaitijos pienas“ skelbia konkursą karvių nagų technikos konsultanto pareigoms eiti

Darbo pobūdis: atlikti kvalifikuotą karvių nagų ir ragų priežiūros paslaugą bendrovės partneriams (ūkininkams, žemės ūkio bendrovėms ir kt. pieno gamintojams), konsultuoti pieno gamintojus karvių sveikatingumo ir pieno kokybės gerinimo klausimais.

Reikalavimai kandidatui:

- * aukštasis arba aukštessnysis veterinarinis išsilavinimas,
- * ne mažesnė kaip 1 metų analogiško darbo patirtis,
- * išmanysti apie karvių nagų ligas, morfologiją ir fiziologiją bei karvių auginimo ir nagų priežiūros technologijas,
- * taisyklingai organizuoti darbą ir atlikti nagų profilaktiką,
- * tinkamai naudojant karvių priežiūros priemones bei techniką,
- * darbo kompiuteriu įgūdžiai bei vairuotojo pažymėjimas.

Įmonė suteikia profesinio tobulėjimo galimybes, visas darbui reikalingas priemonės, konkurencingą darbo užmokestį.

Jei susidomėjote mūsų darbo pasiūlymu, savo CV siuskite el. paštu atranka@zpienas.lt

Konfidencialumą garantuojame.

Prisiminkime lapkričio mėnesio šventes**Senieji mėnesio pavadinimai — Vėliu, Vėlius, Spalinis, Lapkrėstys, Lapristys, Grodis, Gruodinis, Vilkų**

VISI ŠVENTIEJI (lapkričio 1 d.) — tai privalomoji Bažnyčios iškilmė, įvesta VII a. Šią dieną minime visus tuos, kuriuos dėl ypatingo jų gyvenimo kilnumo ir veiklos, Dievo ir žmonių meilės Bažnyčia po mirties paskelbė šventaisiais.

VĒLINĖS (lapkričio 2 d.) — vienų mirusiuų diena, kaip ir daugeliis mūsų senųjų paprotinių šventinių, prasideda iš vakaro — Visų Šventųjų pamaldomis. Ši šventė dar vadinta Diedai, Diedaduonė, Stalai, Ažinkos, Paminėklai, Ilgės.

Sakyta, kad mirę žmogus atsišėda į „vėlių suolelį“, tampos „vėlių ženteliu“, išeinąs pro „vėlių var telius“.

ŠVENTOJI ELŽBIETA, ŠVENTAS ZACHARIJAS (lapkričio 5 d.) — Šv. Jono Krikštytojo tévai (I a.). Seniau žmonės tikėjo — kokia bus Šv. Elžbietos diena, tokia bus ir žiema.

VAIŽGANTAS (lapkričio 5 d.) — senovės lietuvių dievas, skatinantis augmenijos augimą ir derilių. Vaižganto šventė buvo šventiama trečiąją Ilgių (Vėlinių) dieną, nuėmus nuo laukų derilių. Merginos tą dieną prašydavo dievo, kad užderėtų linų ir kanapių derilius, kad joms „netektu“ vaikščioti nuogoms“.

ŠVENTAS MARTYNAS (lapkričio 11 d.) — tai IV a. Italijoje gyvenęs vyskupas, pasižymėjęs gailestingumo darbais, neturėlių šalpa. Per Martyną galvijai suvaro-

mi į tvartus (kalendorinė priešprieša šiai dienai — šventojo Jurgio diena, balandžio 23-ioji — per Jurgines galvijai pirmąsyk išgenami). Po Martyno žemė paliekama žiemos poilsisi, jau niekas jos nebedrįsdayo judinti.

AUŠROS VARTŲ MARIJA, GAILESTINGUMO MOTINA (lapkričio 15 d.) — tai paskutinė liturginių metų šventė, kuri užbaigia Dievo Motinos garbei skirtų švenčių ir atlaidų, švenčiamų kiekvienam Lietuvos regione, sąrašą. Šv. Mergelės Marijos paveikslas Aušros Vartuose jau virš 300 metų garbinamas kaip stebuklingas; nuo 1735 m. Vilniuje vyksta tradicinių atlaidų.

ŠVENTOJI CECILIJA (lapkričio 22 d.) — Europoje ji laikoma muzikos ir muzikantu globėja; Lietuvoje šią datą ypač noriai pažymi bažnytiniai ir kiti chorai.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ (lapkričio 23 d.) — 1918 m. šią dieną Vilniuje buvo išleistas pirmasis Lietuvos kariuomenės kūrimo įsakymas.

ŠVENTAS KLEMENSAS (lapkričio 23 d.) — popiežius, gyvenęs apie 150-215 m. po Kr. Klemensas pirmasis ragino skelbtį krikščionybę raštu, o tikėjimą pagrįsti mokslu ir filosofija. Šv. Klemensas buvo persekiojamas dėl krikščionybės skelbimo ir ciesoriaus įsakymu nuskandintas Juodojoje jūroje. Klemensas Lietuvos nebuvo populiarus, tačiau jo,

kaip šventojo žvejų globėjo įtaka akivaizdi senovinei Žvejų dienai — tądien iš vandens būdavo ištraukiamos valtys ir „ilsédavosi“ iki pavasarario.

ŠVENTOJI KOTRYNA (lapkričio 25 d.) — IV amžiaus kankinė; Europoje ji laikyta mokslininkų globėja, XIX a. Žemaitijoje tikėta, kad Šv. Kotryna padedanti vyrams gauti gerą žmoną. Teigta, kad nevedusieji to melsdavę Kotrynos dienos išvakarėse. Tad liaudyme ši diena dar laikyta Senbernių diena. Beje, Kotryna — vienės populiariausiu Lietuvos kaimo moterų vardu XVI-XIX a.

ŠVENTAS SILVESTRAS (lapkričio 26 d.) — Bažnyčios iškriptoje yra dažniausiai Silvestro vardu — popiežius Silvestras I (miręs 335 m.) ir vienuolyne abatas Silvestras (miręs 1177-1267 m.). Pirmojo liturginė diena yra lapkričio 26 d., o antrojo — gruodžio 31 d. Iš liaudies tikėjimų medžiagos sunku spręsti, kuriose vietose kuris šiuo šventuoją labiau gerbtas.

KRISTUS KARALIUS arba Kristus, Visatos valdovas — 1925 m. popiežius Pijaus XI įvesta iškilmė, švenčiama paskutinį liturginių metų sekundadienį — t.y. paskutinį sekundadienį pries adventą (šiemet — lapkričio 24 d.). Ši diena neturi gilių šaknų paprotinėje lietuvių kultūroje, tačiau atskležia krikščionybės ištakų gelmę.

ŠVENTAS ANDRIJUS

30-ojo gimtadienio proga:

Tomą Šukį — pardavimų vadybininkę;
Rasą Druktenytę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia market“);
Ritą Šakinytę-Petrovę — prekinio ženklo vadybininkę (UAB „Klaipėdos pienas“).

35-ojo gimtadienio proga:

Kristiną Sutkienę — mokymų vadybininkę;
Arūną Litviną — elektrokrautuovo vairuotoją;
Laimą Budreckienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia market“);
Kristiną Aniužienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia market“).

40-ojo gimtadienio proga:

Aukšę Gaidienę — pardavimų vadybininkę;
Jolantą Kiaunienę — užsakymų priėmėja;
Vilių Antanauską — inžinerių mechaniką;
Iloną Gimbutienę — buhalterę;
Giedrių Stankų — vairuotoją laborantą;
Dainių Kaminską — aparatininką;
Danutę Geštautienę — pardavėją kasininkę (UAB

„Čia market“);
Irmą Pusvaškienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia market“);
Aukšę Bagdonavičienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia market“);
Simą Ruokį — šaldiklių meistrą (UAB „Klaipėdos pienas“).

45-ojo gimtadienio proga:

Vitalijų Kažukalą — vairuotoją laborantą;
Liną Vaitkienę — klientų aptarnavimo vadovę;
Snieguolę Kikutienę — gamybos darbininkę;
Rimantą Petraitį — vairuotoją ekspeditorių;
Ireną Šoblinskienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia market“);
Jolantą Kazanavičienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia market“);
Juozą Pundiną — vairuotoją laborantą (ABF „Šilutės Rambynas“);
Rasą Mažonienę — laborantę (UAB „NTL“).

50-ojo gimtadienio proga:

Kestutį Švaravičių — krovėja;
Jūrį Karoblį — sandėlininką prekių atrinkėja;
Laimą Venckienę — parduotuvės vedėją (UAB „Čia market“);
Laimutę Kaminskienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia market“);
Ziną Paulauskienę — „Pik-Nik“ cecho fasuotoją (ABF „Šilutės Rambynas“).

55-ojo gimtadienio proga:

Zigmantą Daukintį — mašinistą;
Alfonsą Norvidą — šaltkalvį;
Danutę Pryšmantienę — pieno surinkėja;
Angeliką Maknickienę — meistre;

Oną Gedraitienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia market“);
Vytautą Kraučiūną — vairuotoją laborantą (ABF „Šilutės Rambynas“).

60-ojo gimtadienio proga:

Martyną Joneikį — gamybos darbininką.

65-ojo gimtadienio proga:

Joną Češulį — gamybos vadovą.

30 metų darbo sukakties proga:

Vytautą Daukantą — katilinės mašinistą, šaltkalvį remontininką.

25 metų darbo sukakties proga:

Adelę Pluškienę — gamybos darbininkę;
Albiną Basį — šaltkalvį remontininką;

Vijoletą Norvilienę — dispečerę.

20 metų darbo sukakties proga:

Algirdą Jokubauską — vairuotoją laborantą.

15 metų darbo sukakties proga:

Silvą Kaveckienę — pieno surinkėją;
Alvydą Kaveckį — vairuotoją laborantą;
Astą Gaubienę — „Džiugas“, „Germantas“ pardavimų rinkodaros grupės vadovę;
Iloną Keliauskienę — ekporto vadybininkę;
Bronę Puidokienę — pieno surinkėją;
Liną Puskunigį — vyriausią buhalterį (ABF „Šilutės Rambynas“).

10 metų darbo sukakties proga:

Joną Žimkų — vairuotoją laborantą;
Anatolių Michejevą — logistikos vadybininką;
Laimą Martinkienę — pieno surinkėją;
Ramintą Grigienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia market“).

Sveiki ir ekologiški pusryčiai komandiruotės ar verslo kelionės metu? Misija įmanoma!

Verslo žmonėms tenka daug keliauti. Viena vertus, tai gerai, nes aplinkos pakeitimais skatina kūrybiškumą. Kita vertus, problemų ir netikėtumų kelionėse gali sukeisti bet kas, pavyzdžiui, netinkamas maistas ar viešbučių aptarnavimas. Ar įmanoma ir verslo kelionėse maištintis sveikai?

Projekto vadovė Dalia apie viešbučius išmano ne iš nuogirdų

Projektų vadovei Daliai, kaip ir daugumai aktyvių ir karjerą darančių žmonių, tenka daug keliauti. Nuolatiniai skrydžiai, forumai, komandiruotės, susitikimai — tai iprasta jaunos moters darbotvarkė. Savo įspūdžiais ji gali pasidalinti apie daugelį didžiųjų Europos viešbučių.

Ką dauguma viešbučių siūlo ragauti pusryčiams? Standartas — duonelės, bandelės, kumpis, sau-si pusryčiai, vaisiai, omletas.

Verslininkė pirmenybę teikia natūraliems ekologiškiems produktams, nes juose nėra sveikatai žalingų medžiagų, skonio stipriklų, kvapių medžiagų ar kitų žmonės organizmui kenksmingų, tačiau produkto skonių ir prekinę išvaizdą gerinančių priedų. Tačiau, jei Europos viešbučiuose toks moters pasirinkimas problemų nelinka, Lietuvoje ekologiškų pusryčių meniu tikrai gali pasigirti nedaug viešbučių.

Ar teko Lietuvos viešbučiuose gardžiuoti ekologiškais pusryčiais? Kas jous siūlo?

„Tikrai taip, — sako Dalia. — Eko logiškus pusryčius Vilniuje siūlo

viešbutis „Radisson Blue Lietuva“. Beje, ir aptarnavimo kokybei priekaištų neturiu“. Didžiausią ekologiškų pusryčių menui dalį sudaro pieno produktai — jogurtas, varškė ir varškės sūreliai, fermentinis sūris, pienas, grietinė.

4 žvaigždučių viešbutis „Radisson Blue Lietuva“ verslininkams siūlo dideli paslaugų spektrą — pasinaudoti nemokama automobilių stovėjimo aikšteli, apsilankytis sporto klube ar pasigarinti partyje, o erdviuose kambariuose šiuolaikiniu civilizacijos pasiekimu — nemojamu belaidžiu internetu. Tai ypač svarbu daug dirbantiems žmonėms. Dalykiniam susitikimas pasitaralus verslo centras ir susitikių kambariai, kuriuose įrengta garso ir vaizdo įranga.

Vienas svarbiausių ir išskirtinių viešbučio bruožų — puiki virtuvė, kurios patiekalais galima gardžiuoti viešbučio restorane „Riverside“.

DIETOLOGO KOMENTARAS

Kodėl kiekvienam žmogui pusryčiai yra svarbi dienos dalis?

Konsultuoja dietologijos klinikos „DIETOS SISTEMA“ gydyto dietologė Daiva Pipiraitė-Lazarevičienė.

— Kodėl reikia valgyti pusryčius? Kokia pusryčių vieta nuolat užimto, daug keliaujančio, dažnai pieštų nespėjančio pavalygti, karjerą darančio žmogaus gyvenime?

— Pusryčiai yra svarbiausias dienos valgis, gera dienos investicija, ne tik suteikiant energijos dienos pradžiai, bet ir susijusi su teigiamu poveikiu sveikatai, taip pat ir svorio kontrolei, fiziniam ir protiniam pajėgumui. Vertingiaus yra lai-

ką gaišti pusryčiavimui negu skirti jį miegui. Nustatyta, kad vaikai, kurie pusryčiauja, rečiau serga, rečiau praleidžia pamokas dėl ligos.

Tyrimai rodo, kad pusryčių valgymas padeda subalansuoti dienos racioną, gerina tiek vaikų, tiek suaugusiųjų protinę veiklą, mobykloje ar darbe, gerina fizinių pajėgumą, padeda mažinti cholesterolio koncentraciją.

Kalbant apie svorio kontrolę, reikia paminėti, kad labai daug tyrimų nustatė, kad valgantieji pusryčius sveria mažiau negu jų atsisakantys. Taigi valgantys pusryčius:

* suvartoja daugiau labai reikalingų maistinių medžiagų: vitaminų, mineralų;

* suvartoja mažiau riebalų, cholesterolio per visą dieną;

* geriau susikoncentruoja dar-

bui, dirba produktyviau;

* lengviau kontroliuoja svorį;

* paprastai turi mažesnę cholesterolio konecentraciją kraujuje.

— Kiek ir kokių maistinių medžiagų turėtume gauti per pusryčius? Kodėl?

— Pusryčiams galima rinktis 2-3 produktus iš skirtingų maisto grupių, pavyzdžiu: duona arba grūdiniai, pienas ir pieno produktai, vaisiai ar daržovės. Kartu su maisitu iš šių grupių, gausime kompleksinių angliavandeniu, skaidulų, baltymų ir labai nedidelį kiekį riebalų. Prie pusryčių maisto vertinga pridėti liesų baltymų — šie labiau sumažins alkį. Liesas baltyminis maistas yra bene geriausiai pasotinantis. Baltymų turi pienas, jogurtas, varškė.

— Ko nereikėtų valgyti per pusryčius?

— Kuo mažiau cukraus, druskos, riebalų. Jeigu pusryčių racione yra nedidelis kiekis cukraus, tai dar nereiškia, kad tai jau blogi pusryčiai. Iš viso per pusryčius kartu su gerimais nereikėtų suvertoti daugiau kaip 5 g cukraus. Kai kurie pusryčių javainiai, bandelės, blynai turi nemažai cukraus, riebalų.

— Pieno produktai pusryčiams?

— Pieno produktai pusryčiams tinka, nes gali būti neribūs ir priklauso baltyminio maisto grupei. Tai jogurtas, varškė, pienas su pusryčių javainiais, neribus sūris.

— Dėkojame už atsakymus.

Daugiau informacijos apie kliniką „Dietos sistema“, gydytoją Daivą Pipiraitę-Lazarevičienę rasite tinklalapyje www.dietos.lt arba telefonais: 8~5 2607300; 8~652 31155.

Dar daugiau naujienų ir elektroninė perduoduvė www.dzlusashouse.lt

Rašykite! Skambinkite!

Norintys pirkti ar parduoti galvijus, žemės ūkių techniką, kitas su ukininkavimui susijusias prekes, galite kreiptis telefonais 8~684 7890; 8~610 08187; rašyti el.p.: dackeviciene@gmail.com, lpua.info@gmail.com

ISSN 1648-777X

Drusgaičiai: Legendinis sūris DŽIUGAS

